

ព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា

កម្មវិធីសិក្សា

សៀវភៅចេញរាល់ខែ ពីព្រះរាជបណ្ណាល័យ

ឆ្នាំគម្របពីរ

ខ្សែ ៥

ក្រសួងពេញ

រោងពុម្ពកម្ពុជា ភ្នំពេញ

ឆ្នាំ ១៩៥៧

ព. ស. ២៤៧០

គ្រឹះស្ថានសិក្សា
COMMISSION DES MŒURS & COUTUMES

អគ្គនាយកស្រី ជំនាញ

បញ្ជីរឿង

ទំព័រ

- ១- ព្រះរាជកំណត់តំណែងបុណ្យរាជានិសេក ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេច ព្រះ
ស៊ីសុវត្ថិ មុនីវង្ស ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី ៤០៧
- ២- តាំងតុសៀវភៅរបស់ព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជាក្នុងឧកាសបុណ្យ រាជានិសេក ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ ស៊ីសុវត្ថិ មុនីវង្ស ៤៣៨
- ៣- អំពីព្រះបាទសម្តេចព្រះ ស៊ីសុវត្ថិវង្ស ព្រះចៅក្រុងលាវ ស្តេចចូលក្រសាលក្នុង ព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា ៤៤០
- ៤- សេចក្តីអធិប្បាយ ពីព្រះរាជបណ្ណាល័យ របស់លោកស៊ីលវ៉ាន់ឡេវី បាងហ្វាន់ចាស់សាលាបារាំង ជប៉ុន នៅក្រុងតូក្យូស្រង់មកពីទស្សនាវដ្តីយ៉ី ប៉ុន ឈ្មោះ យ៉ុង អិស ៤៤២

ព្រះរាជកិច្ចបុណ្យរាជានិសេក

ព្រះបាទសម្តេចព្រះស៊ីសុវត្ថិ មុនីវង្ស

ចមចក្រពង្សហរិរាជ បរមិន្ទ ភូរិណៃក្រៃវែងហ្វាសុឡាឡៃព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

ជាអម្ចាស់ជីវិតលើត្បូង

ក្រុងកម្ពុជាធិបតី

ព្រះរាជកិច្ចបុណ្យរាជានិសេក

ព្រះបាទសម្តេចព្រះស៊ីសុវត្ថិ មុនីវង្ស ចមចក្រពង្ស ហរិរាជ
បរមិន្ទ ភូរិណៃក្រៃវែងហ្វាសុឡាឡៃព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី ជាអម្ចាស់
ជីវិតលើត្បូង ។

ព្រះអង្គជាព្រះរាជបុត្រាច្បង នៃព្រះបាទសម្តេច ព្រះស៊ីសុវត្ថិ
ចមចក្រពង្ស ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតីនិងសម្តេចព្រះវររាជជននី បរមបតីត្រ
ព្រះនាម វីណា ទ្រង់ប្រសូតនៅក្រុងភ្នំពេញ ក្រុងកម្ពុជាធិបតី នៅ
ថ្ងៃចន្ទ ១០កើត ១២ស្រា ឆ្នាំជូតអដ្ឋស័កព្រះពុទ្ធសករាជ ២២២០ មហា.
សករាជ ១២៣៨ ឆ្នាំខែ ១២ ឆ្នាំកុរ ១៩៧៩ ។

ទ្រង់បានរៀនវិជ្ជាយុទ្ធនាសត្រ័យ ក្នុងក្រុងបាវ៉ាន់សែស ហើយ
បានតាំងជាទីសែប្បដិបាតយុវជន ក្នុងឆ្នាំ ២ ក្នុងក្រមព្យាបា
បាវ៉ាន់សែស ហើយបានធ្វើរាជការមានគុណបំណាច់ មហាប្រសើរ

បានសុវណ្ណបត្រ ជាសម្តេចព្រះតែវហ្វា រួចទ្រង់ទទួលរាជសម្បត្តិ គឺព្រះ
បាទសម្តេចព្រះស៊ីសុវត្ថិ ជាព្រះវររាជបិតា តាំងពីថ្ងៃអង្គារ ១១ កើត ខែ
ស្រាពណ៍ ឆ្នាំថោះ នព្វស័ក ព្រះពុទ្ធសករាជ ២៤៧០ ត្រូវគ្នានឹងថ្ងៃ ៩
ខែ អ៊ុត ឆ្នាំ ១៩២៧ ក្នុងព្រះជន្មស្វា ៥២ ឆ្នាំ ។

ព្រះរាជពិធីរាជាកិលេក

ចូលបុណ្យ តាំងពីថ្ងៃ សុក្រ ៣ កើត ខែទុតិយាសាធ ឆ្នាំរោង
សិរីទ្តិស័ក ព្រះពុទ្ធសករាជ ២៤៧១ រៀងដល់ថ្ងៃពុធ ៨ កើត ខែឆ្នាំជា
មួយគ្នា គឺពីថ្ងៃ ២០ សូយេតទៅដល់ ២៥ ខែជាមួយគ្នា ឆ្នាំបារាំង ១៩២៨ ។

តាំងព្រះរាជមណ្ឌលធម្ម ក្នុងព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យមានត្រពាំងជាទី
កម្ពស់ព្រះពុទ្ធរូប ព្រះទេវរូប និងគ្រឿងបញ្ចកកុធកណ្ឌ និងវិប្បដ្ឋបុណ្យ
ធំ ខាងមុខព្រះមហាសេនាគ្រូច្បងព្រះបល្ល័ង្ក ។ មានរាងទេវតា ៣ ថ្នាក់
៨ ទិសជុំវិញ ព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ និងរាងទេវតាធំ ៧ ថ្នាក់ ១ ទៀត
តាំងខាងមុខ ព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ តាំងបល្ល័ង្ក ៩ ជាន់ មានព្រះមហា-
បុស្សកមាស សម្រាប់ថ្វាយទឹកស្រង់ខាងទិសបូព៌ានៃព្រះទីនាំងទេវវិនិ-
ច្ឆ័យ ។ សង់រោងមណ្ឌល ៤ ទិសជុំវិញ តាមព្រះទ្វារក្រៅកំផែង ព្រះ
បរមរាជវាំង រោងមណ្ឌលមួយ ១ ធំ ៤ ម៉ែត្រ ជ្រុងស្មើ លើកនគ្រាល
ក្តារ មានរបៀងនិងព្រះរាជវិគជុំវិញ មានរាងទេវតា ៣ ថ្នាក់ ១ និងផង
តាមលាបថ្នាំ ១ មានគោម ១ អុជគ្រប់រោងមណ្ឌល ។

ព្រះសង្ឃនាយកទាំងពីរគណៈ និងសេនាបតីនាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រី
 ចៅក្រម ក្នុងក្រុងនិងក្នុងខែត្រនៃព្រះនគរ តាំងតុគ្រឿង សក្ការបូជា
 គោរពទៅតាមក្នុងថ្ងៃ ក្នុងកំផែនសីមាព្រះបរមរាជវាំង ។

ត្រូវក្រុមរាជបណ្ឌិតវិទូអម្បោះសីមា គ្រប់ព្រះទីនាំងព្រះដំណាក់ទាំង
 អស់ មកប្រជុំនឹងគ្រូពិធីសូត្រមន្ត ក្នុងព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ ។

១- ព្រះរោងមណ្ឌលធំ គឺព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យត្រូវស្តេចព្រះឥសី
 កន្ទ្តិបតី ១, ព្រះព្រាហ្មាណរាជ ១, ព្រះមិន្ទរ ១, ព្រះជ័យា
 ធិបតី ១, ព្រះធម្មរាជ ១, ព្រះបរមហារ ១, ព្រះទេពហារ ១
 ព្រះឥន្ទុកោរត្តកា ១, ជាដន្តនាក់ កាន់ព្រតតាំងព្រះរាជពិធីចម្រើន
 ព្រះសិទ្ធិសក្ខីស័ស្ត្រ ។

២- រោងមណ្ឌលទិសបូព៌ា ត្រូវព្រះអរិយសាល ១, និងបុរាគូ
 ៣ នាក់ កាន់ព្រតតាំងព្រះរាជពិធីចម្រើនសិទ្ធិសក្ខីស័ស្ត្រ ។

៣- រោងមណ្ឌលទិសទក្សិណ ត្រូវព្រះធម្មវិន្ទ ១ និងបុរាគូ ៣
 នាក់ កាន់ព្រតតាំងចម្រើនព្រះសិទ្ធិសក្ខីស័ស្ត្រ ។

៤- រោងមណ្ឌលទិសបស្ចឹម ត្រូវព្រះធម្មបាទ ១ និងបុរាគូ ៣
 នាក់ កាន់ព្រតតាំងចម្រើនព្រះសិទ្ធិសក្ខីស័ស្ត្រ ។

៥- រោងមណ្ឌលទិសឧត្តរ ត្រូវព្រះឥន្ទសរជ័យ និងបុរាគូ ៣
 នាក់ កាន់ព្រតតាំងព្រះរាជពិធីចម្រើនព្រះសិទ្ធិសក្ខីស័ស្ត្រ ។

គម្រប់ ១ ថ្ងៃសុក្រ ៣ កើតខែទុតិយាសាធាត្វីថ្ងៃ ២០ សូយេត

វេលាម៉ោង ១៦ គឺម៉ោង ៤ រសៀល រៀបចំឡើងព្រះទីនាំងព្រះ
មហាមន្ទីរជាទីប្រថាប់ និង ក្រឡាព្រះបន្ទំព្រះករុណាជាអម្ចាស់ដ៏វិតល័យ
ជាប់នឹងព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ មានព្រះរាជបល្ល័ង្កស្វេត្រច្នៃត្រខាងក្នុង
សម្រាប់ទទួលក្រមស្តី ត្រង់ព្រះមហាមន្ទីរ មានព្រះទីនាំងចក្រពត្រជាទី
ក្រឡាព្រះបន្ទំព្រះករុណានៅឯខាងក្នុង និងព្រះទីនាំងនារីវត្ថុសោភាជាទី
ក្រឡាបន្ទំសម្រាប់ព្រះមហេសី ឬព្រះស្នំ និងហោត្រៀងជាទីស្វាយ ឬទុក
ត្រៀងទ្រង់នៅខាងលិច ។

ព្រះករុណាទ្រង់ព្រះពស្ត្រពណ៌ខៀវតាមពណ៌ថ្ងៃសុក្រ ស្ដេចយាងព្រំ
បាទលើមាតិក្រាលសំពត់ស លើកន្ទួលតាមក្បួនហែ ពីព្រះដំណាក់ចំនួន
ចូលទៅឡើងព្រះទីនាំងព្រះមហាមន្ទីរតាមទំនៀម ។ ឧកញ៉ាព័ងវររៀង
ដ៏យូរ ត្រូវចាំទទួលព្រះករុណាក្នុងព្រះទីនាំងព្រះមហាមន្ទីរ ។

ទីស្ដេចក្សត្រីនិងព្រះស្នំក្រមការនិងដំនាវខុណាងក្រាបបង្គំគាល់ក្នុង
ព្រះទីនាំងមហាមន្ទីរ និងក្នុងព្រះទីនាំងនារីវត្ថុចក្រពត្រសោភា ។

ទីស្ដេចក្សត្រីនិងអគ្គមហាសេនាសេនាបតីនាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រី ក្រាប
បង្គំគាល់ក្នុងព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យមុខព្រះមហាបល្ល័ង្កស្វេត្រច្នៃត្រ ។

ម៉ោង ១៧ និង ៣០ នាទី គឺម៉ោង ៥ កន្លះល្ងាច ព្រះករុណាថ្វាយបង្គំ
ថ្វាយព្រះបិដកក្នុងហោអង្គ ។

ម៉ោង ១៨ គឺម៉ោង ៦ ល្ងាច ឧកញ៉ាហោរាជបតីចាន់ហ្វានស្ម័គ្រប្រកាស

ទេវតា ចូលបុណ្យរាជាកិសេកនៅពនទេវតាធំខាងមុខព្រះទីនាំងទេវ
វិនិច្ឆ័យ ។

ម៉ោង ១៨ និង ៣០ នាទី គឺម៉ោង ៦ កន្លះល្ងាច អុជពន្លឺប្រថីប
គ្រឿងសក្ការបូជា ក្នុងព្រះបរមរាជវាំង និងពន្លឺខាងក្នុង ខាងមុខព្រះទីនាំង
ទេវវិនិច្ឆ័យនិងគ្រឿងតាំងតុ ។

ព្រះករុណាទ្រង់ព្រះពស្ត្រពាណិខៀវ និងព្រះភូសាពាណិខៀវ ព្រមទាំង
គ្រឿងព្រះរាជឥស្សរិយយស ស្តេចយាងព្រះបាទតាមក្នុងវិហារ មានស្រ្តី
កាន់ផ្កាមាស ៤ ផ្កាប្រាក់ ៤ ប្រណម្យវិហារមុខ និងស្រ្តីអញ្ជើញគ្រឿង
១៦ នាក់វិហារក្រោយ ។ វិហារក្នុងព្រះទីនាំងព្រះមហាមន្ទីរចេញទ្វារព្រះ
ជ័យគ្រឿង មកគង់នៅព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ មានសម្តេចព្រះឥសីកទូ
ធិបតី អញ្ជើញព្រះនារាយណ៍វិហារមុខ ។

ទ្រង់ប្រថាប់លើព្រះទីនាំងកៅអី អុជគ្រឿងពុទ្ធបូជាថ្វាយបង្គំព្រះ
រតនត្រៃ ហើយស្តេចយាងទៅអុជទៀនជ័យ ជាដួលនិង ព្រះសង្ឃនាយក
ក្នុងព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ ហើយទ្រង់ថ្វាយត្រៃព្រះសង្ឃ ២៦ អង្គគ្រង
រួចក្រមសង្ឃការីទ្រង់គាំភោជនាសីលនិមន្តព្រះសង្ឃចម្រើនព្រះពុទ្ធមន្ត
ពិធីឡើងព្រះទីនាំងមហាមន្ទីរ និងធ្វើព្រះសិទ្ធិសព្វព្រះពុទ្ធមន្ត ទុកថ្វាយ
ស្រង់ក្នុងបុណ្យរាជាកិសេក ។

ព្រះរាជវង្សានុវង្សគ្រប់អង្គនិងអគ្គមហាសេនាសេនាបតី នាម៉ឺនសព្វមុខ
មន្ត្រីចៅក្រមកងក្រុង និងក្នុងវិទ្យាស្វ័យកសិកម្ម និងពាក់អាវសារបាប់ពាណិ

លើក ឬ ជាម្ចាស់និងគ្រឿងឥស្សរិយយស ដូចជុំក្រាបថ្វាយបង្គំគាល់តាម
 ដំណែងក្នុងព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ ព្រះសង្ឃចម្រើនព្រះពុទ្ធមន្ត រួចព្រះ
 ករុណាស្តេចយាងចូលតាមក្បួនវៃហែចូលទៅប្រថាប់ក្នុងព្រះទីនាំងចក្រពត្រ
 ទ្រង់គ្រឿងពណ៌ស ទទួលសមាទានសីលក្នុងព្រះទីនាំងទ្រង់ធម៌ជាបរិសុទ្ធ
 ក្នុងព្រះអង្គ ។

ម៉ោង ២០ គឺម៉ោង ៨ យប់ លៀងគោដនាហារព្រះរាជវង្សានុវង្ស
 អគ្គមហាសេនា សេនាបតី នាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រី និង ចៅក្រម ។

ពីម៉ោង ២១ ដល់ម៉ោង ២២ គឺពីម៉ោង ៩ យប់ ទៅដល់អគ្រាត្រ
 រំលោភក្នុងពេលព្រះទីនាំងពិធីបុណ្យ និង ល្បែងមហោស្រពខាងមុខព្រះ
 លាន អុជកាំជ្រួចរន្ទាភ្លឺទៀន ។

គម្រប់ពីរ ថ្ងៃសៅរ៍ ៤ កើតខែទុតិយាសាធា គឺថ្ងៃ ២១ ខែសូយេត

ម៉ោង៧ព្រឹកព្រះករុណាទ្រង់ព្រះពស្ត្រនិងព្រះភូសាពណ៌ឋាននៅស្តេច
 យាងតាមក្បួនវៃហែដដែល ចេញនិមន្តព្រះសង្ឃដែលបានចម្រើនព្រះពុទ្ធមន្ត
 ពីល្ងាចសូត្រតាហ៊ុថ្វាយ វេរព្រះគោដនាហារព្រះសង្ឃឆាន់ ក្នុងព្រះទីនាំង
 ទេវវិនិច្ឆ័យមានតួរត្រង្គីមហារំលេងថ្វាយ រួចទ្រង់ប្រគេនឲ្យទាន ។

ព្រះរាជវង្សានុវង្ស អគ្គមហាសេនាសេនាបតីនាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រី និង
 ចៅក្រមក្នុងក្រុង ក្នុងខែត្រសៀកពណ៌ដូចដែលនឹងគ្រឿងឥស្សរិយយស
 ដូចជុំក្រាបថ្វាយបង្គំគាល់ ។

លេងល្បែងមហោស្រព ខាងមុខព្រះបរមរាជវាំងដល់ម៉ោង ១០ ព្រឹក។

ព្រះករុណាព្រះរាជទានគ្រឿងឥស្សរិយយស និងរបស់ទុកព្រះកេរ្តិ៍
ខ្ញុំរាជការខ្មែរ ។

ឆ្នាំមោង ១៥ ដល់មោង ១៨ គឺឆ្នាំមោង ៣ រសៀល ដល់មោង ៦ ល្ងាច
រំលោភក្នុងព្រះទីនាំងពិធីបុណ្យ និងល្បែងមហាស្រព មុខព្រះលាន ។
ឆ្នាំមោង ១៨ ដល់មោង ២២ គឺឆ្នាំមោង ៦ ល្ងាចដល់អធ្រាត្រ រៀប
បុណ្យដូចថ្ងៃដំបូង ។

- គម្រប់ ៣ ថ្ងៃអាទិត្យ ៥ កើត ខែទុតិយាសាធាត គឺថ្ងៃ ២២ ខែ
សិរិយោត :

រៀបបុណ្យដូចថ្ងៃគម្រប់ពីរ ។

ព្រះករុណាទ្រង់ពណ៌ក្រហម ។

- គម្រប់ ៤ ថ្ងៃបី ៦ កើត ខែទុតិយាសាធាត គឺថ្ងៃ ២៣ ខែសិរិយោត

ឆ្នាំមោង ៧ និង ៩ នាទីព្រឹក ជាមួយមហាវិជ័យមង្គលបុត្រ ព្រះ
ករុណាទ្រង់គ្រឿងពណ៌ស ព្រះភូសាដាយស ស្តេចយាងតាមក្បួនហែ
ដូចដែល មកក្នុងព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ បារក្ខដ្ឋស័ន្ធក្រវែលនិងពាំង និង
ប្រគំត្រូវតន្ត្រីថ្វាយតាមទំនៀម ព្រះករុណាថ្វាយបង្គំព្រះពុទ្ធរូប ព្រះទេវរូប
និងនូវព្រះសង្ឃដែលសូត្រព្រះពុទ្ធមន្តព័ល្លាច សូត្រជយន្តាថ្វាយជ័យស្រង់
ហើយព្រះករុណាទទួលលោកឡឺត្យូរ៉ែរណ៍រយណាវ៉ាល់ ដ៏ឡានដូស៊ុន
និងលោក ឡឺរ៉េស៊ីដង់ សុប៉េរីយ៉េរ ឡឺរ៉េត្យូត បារាំងសែស ក្នុងក្រុង
កម្ពុជា ជាមួយ នឹង សម្តេចព្រះសង្ឃនាយកវិគ្គណៈ និង អគ្គមហាសេនា

✓ សេនាបតី និងសម្តេចព្រះឥសីកទ្ធីធិបតី ហែស្តោយាងឡើងលើព្រះបល្ល័ង្ក
ក្រោមព្រះមហាបុស្សក តាំងខាងមុខព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ ព្រះករុណា
គង់លើផែនសុវណ្ណជរដ្ឋរចនា និងជាតិហ៊ុនលជាតាពរដសីហ៍ ក្រាលលើ
ស្លឹកឧទុម្ពរព្រឹក្ស សម្តេចព្រះឥសីកទ្ធីធិបតី ថ្វាយស័ន្ធដ័យព្រឹក្ស ព្រះ
ករុណាទ្រង់ទទួលកាន់ព្រះហស្តស្តាំ ជាព្រះតេជចេស្តា ព្រះករុណាយម
ព្រះកត្ត្រទៅបូព៌ាទិសា ។

ឧកញ៉ា ហោរាធិបតី ចាន់ហ្វាងក្រុមហោរា សូត្រប្រកាសអញ្ជើញ
✓ ទេវតា សូមចម្រើនសិរីសួស្តីដ័យមង្គល ថ្វាយព្រះករុណានៅទីកន្លែងទេវតា
ហើយសក្ខណាកាំភ្លើង ២១ ណាត់ ។

ព្រះសង្ឃនាយក ទាំងពីរគណៈ ថ្វាយព្រះឧទេកធារាពុទ្ធមន្តស្រង់
សម្តេចព្រះឥសីកទ្ធីធិបតី ថ្វាយព្រះសិទ្ធិរសក្ខស័ន្ធិ ទ្រង់ស្រង់យោង
ព្រះកេសា តាមទំនៀម សម្តេចព្រះឥសីកទ្ធីធិបតីថ្វាយស្លឹកព្រៅសៀតព្រះ
កាណិធូង ។

លោកឡឺត្យូវៃរណីរយេណារីលី និងលោកឡឺត្យូវៃស៊ីដង្កសុប្រើរយើរ
និងអគ្គមហាសេនា សេនាធិបតី ក៏ជួយថ្វាយព្រះសិទ្ធិរស ទ្រង់ស្រង់រួចហែ
ស្តោយាងចុះមក ត្រូវព្រះរាមាធិបតី ចាន់ហ្វាងក្រុមព្រះវង្សបុព្វជ្ជូស្រប
ព្រះបាទព្រះករុណា និងទឹកដូង ទឹកអប់លើថាសមាសថាសប្រាក់ រួចស្តោច
យាងសណ្ឋិតលើផែន ផ្លាស់ព្រះពន្លឺ ព្រះភូសា ហើយស្តោចយាងចូលទៅ
ក្នុងព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ តាមក្បួនហែយាងទៅប្រថាប់ ក្នុងព្រះទីនាំង

ចក្រពត្រិញ ទ្រង់គ្រឿងព្រះពស្ត្រ ព្រះភូសាជាយរត្តកម្ពុល តាមមហា
ក្សត្រតីបុរាណពោធិ៍ព្រះរាជយស ។

ម៉ោង ៩ ព្រឹក ព្រះករុណាទ្រង់គ្រឿងសម្រាប់ព្រះមហាក្សត្រាធិរាជ
តាមក្បួនហែងដដែល ចេញមកក្នុងព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ សម្តេចព្រះ
ឥសីកន្ធិបតីទទួលហែមុះទ្រង់ទទួលគំនាប់លោក ឡើងវិញរណីយេណា
រាល់ដំឡាំងដូស៊ីន និងលោក ឡើងស៊ីដង្ក រស្មីយើរ និង អស់លោកអ្នក
រាជការអ្នកជំនួញបារាំងសែស ដែលមកជួបជុំជួយបុណ្យ រួចទ្រង់ថ្វាយបង្គំ
ព្រះពុទ្ធរូប ព្រះទេវរូប ទទួលសីលថ្វាយព្រះអង្គជាពុទ្ធប្បដ្ឋាក ជាធម្មប្ប-
ដ្ឋាក ជាសំយុប្បដ្ឋាក ហើយវេរគោដនាហារ និង គ្រឿងទេយ្យទានដល់
ព្រះភិក្ខុសង្ឃ ។ ថ្វាយព្រះពរនិមន្តទៅនានិងកុដិ ។

ព្រះករុណា ស្តេចយាងទៅប្រថាប់លើព្រះទីនាំង កៅអីក្រាលសរហើ-
សុទ្ធឈមព្រះកត្ត្រទៅទិសបូព៌ា មានព្រះរាជគ្រូបុរាណបិតអង្គុយគាល់
ជុំវិញទាំង ៨ ទិស មានបុរាណគ្រូក្រលែងតាំងទាំង ៨ នាក់ និងបុរាណគ្រូសង្ឃ ទើប
សម្តេចឥសីកន្ធិបតីថ្វាយព្រះឥសូរ ទ្រង់ឧបព្រះហស្តស្តាំ ថ្វាយព្រះនា-
រាយណ៍ ទ្រង់ឧបព្រះហស្តឆ្វេង ហើយព្រះរាជគ្រូអង្គុយទិសបូព៌ា សូត្រ
ថ្វាយព្រះគាថាតាមទិស រួចទ្រង់បង្វិលព្រះអង្គជាទិសណា ដែលឆ្ពោះព្រះ
កត្ត្រទៅទិសអគ្នេយ៍ ទិសទិសឦសាន ទិសនិរតី ទិសបច្ច័ម ទិសពាយ័ព្យ
ទិសឧត្តរ និងទិសឦសាន គ្រូវិទ្យាបុរាណបិតដែលអង្គុយប្រចាំទិស សូត្រ
ថ្វាយព្រះគាថាតាមទិសគ្រប់ៗ ទិស តាមទំនៀមព្រាហ្មណ៍ រួចទ្រង់ព្រះ

កត្តាទៅទិសបូព៌ាវិញព្រះរាជគ្រូប្រចាំទិសទាំង ៨ ថ្វាយសិរីសួស្តីមហាជ័យ
មង្គលព្រម ។ គ្នា រួចសម្តេចព្រះឥសីកទ្ធុថ្វាយព្រះសិទ្ធិរសព្រះរាជស័ង្ឃទ្រង់
ស្វាយ ។

៤ ឧកញ៉ាពិនិត្យវិនិច្ឆ័យចាងហ្វាងក្រុមព្រះពាលក្ខណ៍ សូត្រព្រះសុវណ្ណ-
បត្តថ្វាយព្រះនាម ។

ឧកញ៉ាមហាមន្ត្រីក្រុមរឿនហ្លួង សូត្រថ្វាយព្រះមហាមុដរាជ្យ និងរាជ
សម្បត្តិស្នូលសាវណាករ ព្រះនគរបាលក្រុងកម្ពុជាធិបតី និងព្រះរាជវង្ស-
នុវង្សក្សត្រា និងអគ្គមហាសេនា សេនាធិបតី នាមិនសព្វមុខមន្ត្រី ខ្ញុំរាជការ
គ្រប់ដំណែង គ្រប់ទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅ និងស្រែចំការច្បារដំណាំ ទឹកដី
ព្រៃភ្នំក្នុងខេត្តស្វាយរៀង ព្រះមហានគរបាលក្រុងកម្ពុជាធិបតី និងថ្វាយសព្វសា-
ធុការពារ រួចព្រះរាជវង្សនុវង្សអគ្គមហាសេនា សេនាធិបតី នាមិនសព្វមុខ
មន្ត្រីខ្ញុំរាជការទាំងអស់ ដែលមកជួបជុំនៅទីនោះ មានពាន មានគុ
ដាក់តម្កល់ត្រាសម្រាប់យសសក្តិ និងផ្កានិងទៀនទឹកអប់ តាមយសសក្តិ
ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង ។ ។

ព្រះករុណាទ្រង់មានព្រះរាជឱង្ការទូរព្រះបន្ទូល សូរសីហនាទ ព្រះរាជ
ទានសព្វសាធុការពារហើយទ្រង់ព្រះរាជទានត្រាសម្រាប់យសសក្តិមុខងារ
គ្រប់ដំណែង ឲ្យអស់រាជវង្សនុវង្សអគ្គមហាសេនាសេនាធិបតី នាមិន
សព្វមុខមន្ត្រីទទួលធ្វើរាជការតាមដំណែង ធ្វើព្រះរាជគុណ និង ព្រះ
រាជទានស្រែចំការច្បារដំណាំ ទឹកដីព្រៃភ្នំ ឲ្យអស់ខ្ញុំរាជការប្រជានុរាស្ត្រ

នៅធ្វើរបរកសិដោយសុខក្សេមក្សាន្តជាធម្មតាដូចដើមវិញ ។

ខ្ញុំរាជការទាំងអស់ទទួលក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង ។

ព្រះករុណាគង់លើព្រះទីនាំងកៅអីមាស ។

លោក គូវ៉ែរណើរយេណេកំលំ និងលោក ឡឺវេស៊ីដង្គីសុប៉ែរយ៉ែរ
ចូលថ្វាយគំនាប់ដួបជុំ ប្រជុំធំ នាំព័ត៌មានថ្វាយសព្ទសាធុការពារ ពីគូ
វ៉ែរណើរម៉ង់ ដ៏ឡោរឡូត៍ចុះ បារាំងសែស ដែលទំនុកបម្រុងក្រុងកម្ពុជាធិបតី
ហើយអញ្ជើញ និងហែស្តេចឡើងប្រថាប់លើព្រះបល្ល័ង្ករត្ន ក្រោមព្រះ
មហាសេនាបតី ៩ ជាន់ សត្វណាកាំភ្លើង ២១ ណាត់ ហើយសម្តេច
ឥស្សរៈធិបតី អញ្ជើញព្រះមហាម្តងរាជ ជូនទៅលោក គូវ៉ែរណើរយេ-
ណេកំលំទ្រង់ថ្វាយព្រះករុណាគង់ព្រះនាមក្រុងបារាំងសែស ។

អញ្ជើញព្រះខ័នរាជ្យជូនទៅលោក ឡឺវេស៊ីដង្គីសុប៉ែរយ៉ែរ ថ្វាយទៅ
ព្រះករុណាទ្រង់ទទួលកាន់ព្រះហស្តស្តាំ ហើយសេនាបតីនិងចៅក្រសួង
ថ្វាយហានព្រះករ ព្រះសុពណ៌បាទ និងគ្រឿងសម្រាប់រាជតាមទំនៀម ។

ខ្ញុំរាជការក្រាបថ្វាយបង្គំម្តងទៀត ជាគម្រប់ ៣ ដងស្រេច ។

លោក គូវ៉ែរណើរយេណេកំលំ ថ្ងៃនេះអធិប្បាយ ថ្វាយសព្ទសាធុការពារ។

ព្រះរាជគ្រូហែ ស្តេចយាងចុះមកគំនាប់លោក គូវ៉ែរណើរយេណេកំលំ
និងលោក ឡឺវេស៊ីដង្គីសុប៉ែរយ៉ែរ ហើយទ្រង់សូត្រព្រះរាជឧត្តារ តបព្រះ
តេជគុណក្រុងបារាំងសែសដែលជួយរក្សានគរ និងរាជការក្រុងកម្ពុជាធិបតី
និងជួយជាធិបតី ក្នុងការបុណ្យរាជានិសេកព្រះអង្គ ។

លោក ឡឺគ្លីវ៉ែរណើរយេណេវ៉ាល់ និងលោក ឡឺរេស៊ីដង់ស៊ីបេរយើរ
និងមហាជនបារាំងសែស ដែលមកជួបជុំទាំងអស់ ចាប់ព្រះហស្តថ្វាយ
គំនាប់លាព្រះករុណាចេញទៅវិញ ។

ម៉ោង ១០ ព្រឹក ព្រះករុណា ស្តេចយាងតាមក្បួនហែចូលទៅវិញ
ដល់ព្រះទីនាំង ទក្សិណប្រថាប់លើព្រះវិទន ។ ទើបអ្នករាជានុពង្សក្រាប
បង្គំទូលធ្វើថ្វាយអស់ព្រះរាជវង្សានុវង្សក្សត្រិយ៍ និងព្រះស្នំក្រុមការព្រះ
ស្រីឆ្ពោះ និងសព្វសាធុការពរ ។

ករិយាចាងហ្វាងក្រុមរៀនហ្គូន ក្រាបបង្គំទូលឆ្លងថ្វាយដំពៅខុនណាង
និងខ្ញុំរាជការក្សត្រីគ្រប់ក្រុម ហើយថ្វាយសព្ទសាធុការពរ ។

អស់ព្រះរាជវង្សានុវង្សក្សត្រី និងព្រះស្នំក្រុមការ ព្រះសិដ្ឋាវជ្ជាវ
ខុនណាង និងខ្ញុំរាជការស្រីគ្រប់ក្រុម មានផ្កា និង ទៀន ទឹកអប់ តម្កល់លើ
ពានលើ ភ្នំ តាមយសសក្តិ គ្រប់គ្នាក្រាបប៉ាយបង្គំម្តង ។

ព្រះករុណាទ្រង់មានព្រះរាជទង្គិក ព្រះរាជទានពរសព្វសាធុការវិញ
អស់ខ្ញុំរាជការ ស្រីក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង ។

ព្រះករុណាទ្រង់យាងចូលទៅក្នុងព្រះទីនាំងចក្រពត្រ អស់ខ្ញុំរាជការ
 ៤ ស្រីក្រាបថ្វាយបង្គំម្តងទៀត ជាគម្រប់ ៣ ដងស្រេច ។

ម៉ោង ១០ និង ៣០ នាទីព្រឹក ព្រះករុណាទ្រង់គ្រឿងពណ៌ដដែល
ស្ដេចព្រះរាជដំណើរយាងចេញតាមក្បួនហែមក ក្នុងព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ
ដួបជុំព្រះរាជវង្សានុវង្ស អគ្គមហាសេនាសេនាបតី នាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រីវាយ

ព្រះទ្រឹណាបង្វិលព្រះពពិល ១៩ ផុំ ។

លែងមនុស្សទោសគ្រប់គុកក្នុងព្រះនគរ តាមព្រះរាជប្រកាសតាម
សេចក្តីសុំពីក្នុងរឿយ សេនាបតី ។

ម៉ោង ២០ គឺម៉ោង ៨ យប់ ព្រះករុណាទ្រង់ទទួលលៀងកោដនាហារ
លោកឡឺ គួវែវណើរយេណោរ៉ាល និងលោកឡឺរេស៊ីដង់ស៊ុប៊ែរយ៉ែរ ។

ម៉ោង ២២ គឺម៉ោង ១០ យប់ កំលោះព្រះរាជទ្រព្យនិងកំសាន្តធំក្នុង
ព្រះពន្លាច័ន្ទនាយា ។

គម្រប់ ៥ ថ្ងៃ អង្គារ ៧ កើកខែទុតិយាសាធាតុថ្ងៃ ២៤ សូយេត

ម៉ោង ៧ ព្រឹក ព្រះករុណាទ្រង់ជ្រៀងព្រះពន្លាព្រះភូសាពណ៌ស្វាយ
ទ្រង់ព្រះម្តងពេញព្រះរាជយស ស្តេចយាងតាមក្បួនហែចេញពីព្រះទីនាំង
ទេវវិនិច្ឆ័យ សត្វណាកាំភ្លើង ២១ ណាត់ ស្តេចយាងឡើងគង់ព្រះ
រាជយានុមាត្យ ព្រមដោយក្បួនហែធំ និងព្រះរាជវង្សានុវង្ស ទ្រង់ព្រះ
ពន្លាសាវបាច់ព្រះភូសាផាយពណ៌ និងព្រះមាលាទ្រង់ព្រះពាត ឬព្រះភូសា
សក្តិ ព្រះមាលាកាស អគ្គមហាសេនាបតី មេនាបតីគូយៀង ចេញ
ប្រទេស្យាណព្រះនគរទ្រង់ប្រោសប្រទានប្រាក់តាមមាតិ តាំងពីមុខព្រះលាន
ទៅទិសបូព៌ា បត់តាមថ្នល់ទៅទិសឦសាន ដល់ថ្នល់ទទឹងបត់ទៅទិស បស្ចឹម
ដល់ស្ពាននាគចូលព្រះពន្លាភ័ក្ត្រ ១ ។

លោក ឡឺរេស៊ីដង់ ស៊ុប៊ែរយ៉ែរ និង សម្តេចឥស្សរៈស៊ីសុវត្ថិ ចាំទទួល

ព្រះករុណាស្តេចចូលប្រថាប់ ព្រាហ្មណ៍ផ្គុំស័ន្ទថ្វាយជ័យថ្វាយព្រះសិទ្ធិរស
ក្ខត្តស័ន្ទយោងព្រះកេសា ហើយទ្រង់ព្រះជនាបត្តាកុរុ ឡើងគង់លើព្រះ
រាជរថទីម អស្សុតរ ៦ តាមក្បួនហែរតាមផ្លូវឃ្លាំងប្រេងកាត បត់ទៅឯកើត
ដល់ស្ពានឥន្ទធន្ទ ចូលព្រះពន្លាភក្តី ១ ។

លោកឡើងស៊ីដង្កសុប្បវិយ័រ និងសម្តេចព្រះឥសីកទ្ធីបតីចាំទទួលព្រះ
ករុណា ព្រាហ្មណ៍ផ្គុំស័ន្ទថ្វាយជ័យ ថ្វាយព្រះសិទ្ធិរសក្ខត្តស័ន្ទយោងព្រះ
កេសា រួចទ្រង់ព្រះមហាមាណាឡើងគង់ព្រះវិនាសអស្សុតរតាមផ្លូវ មក
ដល់មុខផ្ទះ ប្រតិកត្វក៏ រស្មីចូលប្រថាប់មានក្រុមយុទ្ធនាថ្វាយគំនាប់ ។

មានលោកគូវរណីយេណារីល និងលោកឡើងស៊ីដង្កសុប្បវិយ័រ
ទទួលថ្វាយសាធុការពរ ព្រាហ្មណ៍ផ្គុំស័ន្ទថ្វាយជ័យ ថ្វាយព្រះឧទកក្ខត្ត
ស័ន្ទយោងព្រះកេសា រួចរស្មីចូលទ្រង់ព្រះមហាមាណា ទ្រង់ព្រះពាតឡើង
គង់លើព្រះទីនាំងគង្គ ព្រះរាជដំណើរតាមក្បួនហែចូលក្នុងព្រះបរមរាជ
វាំង ដល់កើយខាងមុខព្រះទីនាំងសម្រាន្តកិរម្យ ទ្រង់យាងតាមព្រះទី
នាំងសម្រាន្តកិរម្យ សត្វណាកាំភ្លើង ២១ ដង ។

លោក ឡើងស៊ីដង្ក សុប្បវិយ័រ និងសម្តេចព្រះឥសីកទ្ធីបតីទទួល
ហែព្រះករុណាទៅក្នុងព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ ព្រាហ្មណ៍ផ្គុំស័ន្ទថ្វាយជ័យ
ថ្វាយព្រះសិទ្ធិរសក្ខត្តស័ន្ទ រួចហែស្តេចយាងតាមក្បួនហែចូលទៅប្រថាប់
ក្នុងព្រះទីនាំងព្រះមហាមន្ទីរ ។

ល្បែងមហាស្រពលេង និង ល្បែងរាំដល់ម៉ោង ១៨ គឺម៉ោង ៦
រសៀលលើក អុជព្រះប្រទីបនាំងតុដល់អន្តរាគ្រ ។

ម៉ោង ២០ គឺម៉ោង ៨ យប់ លោកឡឺតូវ៉ែរណើរ យេណេកាល និង
លោកឡឺរេស៊ីដង់ សុប៉េរ៉េយ៉ែរ រៀបរៀងថ្វាយភោជន៍ព្រះករុណាទ្រង់
ស្វាយឯប្រតិកត្តភាគ ។

ម៉ោង ២២ គឺម៉ោង ១០ យប់ ទទួលលៀងអស់អ្នករាជការបារាំង
សែស រាជការខ្មែរ និង មហាជនទាំងអស់កំសាន្តសប្បាយក្នុងមន្ទីរប្រតិក-
ត្តភាគ ។

គម្រប់ ៦ ថ្ងៃ ៨៨ កើត ខែទុតិយាសាធាត ឆ្នាំថ្ងៃទី ២៥ ខែសូយេតិ

ម៉ោង ៦ ព្រឹក សាគុដែលតាំងគ្រឿងសក្ការបូជា ។

ម៉ោង ១៧ គឺម៉ោង ៥ រសៀល ព្រះករុណាទ្រង់គ្រឿងធម្មតា ស្ដេច
ចេញលត់ទៀនជ័យ និងប្រគេនទេយ្យធម្មព្រះសង្ឃក្នុងព្រះទីនាំងទេវា-
នីថ្វីយ ។

ក្បួនវិធីឡើងព្រះទីនាំងមហាមន្ទីរក្នុងព្រះបរមរាជវាំង

ដល់ពេលវេលាត្រូវបាលីដ្ឋទូលតូចក្រមរំលឹក ក្រាបបង្គំទូលព្រះករុណា
ជាអម្ចាស់ជីវិតលើត្បូង សូមទ្រង់ជ្រាបក្រាមល្អឆ្លល់ព្រះបាទ ។

ឧកញ៉ាវាំងវារៀងជ័យ ត្រូវរៀបក្បួនវេលាព្រះករុណាស្ដេចព្រះរាជដំណើរ
ឡើងព្រះទីនាំងមហាមន្ទីរតាមរលឹមាតិក្រាលកន្ទួលនិងសំពត់សលើ ។

ឧកញ៉ាវង្ស សារពេជ្រចាងហ្វាង ឧកញ៉ាសុភ័ន្តប្រឹក្សាចាងហ្វាងក្រមព្រះរាជ
បណ្ឌិត ត្រូវនិមន្តព្រះពុទ្ធរូប តម្កល់លើតោក បាំងព្រះភូសំពណ៌ស
វៃមុខព្រះករុណា ។

សម្តេចព្រះឥសីកទ្ធីបតី ព្រះព្រហ្មាធិរាជ ឧកញ៉ាហោរាធិបតីចាន់
ហ្វានហៃក្រោយព្រះពុទ្ធរូប ឧកញ៉ាកោសាធិបតីនិង ឧកញ៉ាព្រះឃ្លាំង
ធិបតីនាយឃ្លាំងមណីរត្ន អង្គើញក្នុងរំពង ១ គូ តម្កល់លើគោក ឧកញ៉ាបរ
នាយកអង្គើញកុយ ១ គូ តម្កល់លើពានមាន របស់ទាំងនេះ ជាគ្រឿង
គ្រជាក់ត្រជុំ ចម្រើនព្រះសិរីសួស្តីសុវត្ថិភាពមង្គលជ័យ ។

ហៃក្រោយព្រះករុណា

១- ស្ត្រីកែវ ១ នាក់ស្ងៀកសំពត់សារបាប់ស ឬ ល្បើកសសំឡេង
ពានាតាតសប្តាណធិប អង្គើញព្រះទម្រង់អស្សុឡើយ ។

ស្ត្រីមង្គលទាំង ៤ ទ្វីបគឺ

២- ស្ត្រីបូរីវិទ្យុទ្ធិប ១ ស្ងៀកសំពត់សារបាប់ ឬ ល្បើកពណ៌ពានាពណ៌
លឿងកាច់ផ្កាមាន ។

៣- ស្ត្រីជំពូទ្ធិប ១ ស្ងៀកសំពត់សារបាប់ ឬ ល្បើកពណ៌ ពានាពណ៌
ពេជ្រ កាន់ផ្កាមាន ។

៤- ស្ត្រីអបរគោយន៍ទ្វីប ១ ស្ងៀកសំពត់សារបាប់ ឬ ល្បើកពណ៌
ពានាពណ៌លឿងខ្ចីកាន់ផ្កាប្រាក់ ។

៥- ស្ត្រីឧត្តរករទ្វីប ១ ស្ងៀកសំពត់សារបាប់ពណ៌ ឬ ល្បើក ពានា
ពណ៌មកិត កាន់ផ្កាប្រាក់ ។

ស្ត្រីទាំង ៥ នេះ ត្រូវរើសក្នុងរាជត្រកូលប្រកបដោយលទ្ធភាពបរិសុទ្ធ
រុងរឿងល្អ ។

៦- ស្ត្រី ១ នាក់ស្ងៀកសារបាប់ ឬ ល្បើកសំឡុយ ពានាតាតប៉ាន
យ៉ូបអញ្ជើញព្រះពានមាស តម្កល់ថវិកាសារបាប់ដាក់ត្បូងផ្សេង ។ ។

៧- ស្ត្រី ១ នាក់ ស្ងៀកសារបាប់ឬល្បើកសំឡុយពានា តាតប៉ាន
យ៉ូប អញ្ជើញព្រះពានតម្កល់ថវិកាសារបាប់ដាក់សុវណ្ណ (មាស) ។

៨-ស្ត្រី ១ នាក់ ស្ងៀកសារបាប់សំឡុយ ពានាតាតប៉ានយ៉ូប អញ្ជើញ
ព្រះពានតម្កល់ថវិកា សារបាប់ដាក់រាជដ (ប្រាក់) ។

៩-ស្ត្រី ១ នាក់ ស្ងៀកសារបាប់សំឡុយ ពានាតាតប៉ានយ៉ូប អញ្ជើញ
ព្រះពានតម្កល់ មណីសិលា បិទមាសជារបស់មង្គល ។.

១០- ស្ត្រី ១ នាក់ ស្ងៀកសារបាប់ ឬ ល្បើកសំឡុយ ពានាតាត
ប៉ានយ៉ូប អញ្ជើញព្រះពានតម្កល់ ត្រឡាចបិទមាស ។

១១- ស្ត្រី ១ នាក់ ស្ងៀកសារបាប់ ឬ ល្បើកសំឡុយ ពានាតាតប៉ាន
យ៉ូប អញ្ជើញព្រះពានតម្កល់ ថវិកាដាក់លាក់បិទមាសទុកជាលទ្ធិណា
ព្រះទីនាំង ។

១២- ស្ត្រី ១ នាក់ ស្ងៀកសំពត់សារបាប់ ឬ ល្បើកពានាតាមពណ៌
បី នាងវិទ្យារត្នាញ្ញី ពាក់ដំរីត្បូងពេជ្រ ត្បូងទឹម ត្បូងមកិត តំណាងរាសី
រក្សាព្រះទីនាំង ។

១៣-ស្ត្រី ១២ នាក់ ស្ងៀកសំពត់សារបាប់ ឬ ល្បើកពានាតាតពណ៌

អញ្ជើញគ្រឿងសម្រាប់សន្យាវិយាយសង្គ្រោះមហាក្សត្រ ។

ព្រះរាជវង្សានុវង្ស ស្រីនិងព្រះស្នំក្រុមការខ្ញុំរាជការ ស្រីជំទាវខុនណាង
គ្រប់ក្រុមហែតាម ។

ឯឧកញ៉ាមហាមន្ត្រី ឧកញ៉ាមហាទេព ស្ងៀកសំពត់ ពាក់អាវសារ
បាប់នឹងអាវងាយ ពាក់លំផក ។

ព្រះឥន្ទ្រការព្រះព្រហ្មធិរាជ ស្ងៀកស ពាក់អាវងាយទាំង ៤
នាក់ តំណាងទេវតា ឈរប្រចាំសោបាណាព្រះទីនាំងមហាមន្ត្រីមានគ្រឿង
ចំណាប់ ១ តុបង្គំម ១ តុ និង ក្បាលជ្រូក ១ គូ សែនយកទេវតា ដែល
រក្សាព្រះសោបាណា ។ លុះក្បួនហែមកដល់ព្រះសោបាណានោះ សម្តេច
ព្រះឥសីកទ្ធីធិបតី និង ឧកញ៉ាហោរាធិបតីបានហ្វានសូត្រប្រកាសទេវតា
ថា ៖

ឧកញ៉ាទេវសំយាយោ

(ប្រែថា) បពិត្រអស់ពពួកទេវតាដ៏ចម្រើន បានមកសន្និបាតប្រជុំ
ព្រមនៅស្ថានទីនេះហើយ ឬទៅណា (ទើបតំណាងទេវតាទាំង៤ ឆ្លើយថា ៖
យើងសណ្ឋិតនៅរក្សាមហាសូត្រច្នៃត្រ នៅស្ថានវិមានព្រះមហារាជមន្ត្រី
ក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនេះជានិច្ច មិនបាទទៅណាទេ អ្នកមានការអ្វីសូមថ្ងែង
សេចក្តីមក) ។

ទើបស្តេចឥសីកទ្ធីធិបតី និង ឧកញ៉ាហោរាធិបតី បានហ្វានឆ្លើយថា
យើងខ្ញុំហែព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិតលើផ្ទៃព្រះនាមព្រះបាទសម្តេចព្រះ

ស៊ីសុវត្ថិមុនីវង្ស ចមចក្រពង្សហរិរាជបរមន្ទីរ ភូរិណៃក្រែកែវហ្វាសុឡាវង្ស
ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី ស្តេចព្រះរាជដំណើរ មានគ្រឿងឥស្សរិយយស
គ្រប់តាមទំនៀម មកឡើងព្រះទីនាំងមហាមន្ទីរ ជាទីគង់លើព្រះទេវក្រោម
✓ ព្រះមហាសេនាបតី ទ្រង់គ្រងរាជសម្បត្តិ ជាអម្ចាស់ជីវិតលើត្បូង សូម
ទេវតាចម្រើនព្រះជន្ម ឲ្យបាន ១០០ ព្រះវស្សា ជាសុខក្សេមក្សាន្តស្ថិត
ស្តេចបរិកាលតទៅ បើទេវតាយល់ថា វេលានេះជាមហាវិជ័យមង្គល
ឬក្សមានជោគល្អ ចូរសម្តែងមក ។ (ទេវតាឆ្លើយថា) យើងស្ថិតនៅរក្សា
ព្រះមហារាជមន្ទីរនេះ និងព្រះមហាសេនាបតី ក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនេះ
ចម្រើនថ្វាយព្រះបាទសម្តេច ព្រះស៊ីសុវត្ថិមុនីវង្ស ចមចក្រពង្សព្រះចៅក្រុង
កម្ពុជាធិបតី ស្រេចហើយវេលានេះ ជាជ័យមង្គលឬក្សជោគល្អ ហើយ
យើងជាទេវតា សូមថ្វាយព្រះមហាសេនាបតីតាមមហាមន្ទីរស្ថាន សូម
អញ្ជើញព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិតលើត្បូង ស្តេចយាងឡើងគង់លើព្រះម-
ហាមន្ទីរស្ថាន សូមចម្រើនសេចក្តីសុខសួស្តីវិជ័យមង្គល មហាប្រសើរថ្វាយ
ព្រះជន្មទីយាយុ យិនយូរ បាន ១០០ ព្រះវស្សា ទ្រង់រាជសម្បត្តិរក្សាព្រះ
ពុទ្ធសាសនា ច្បាប់ទំនៀមព្រះនគរ ព្រះរាជវង្សានុវង្ស ព្រះស្ម័គ្រមការ
អគ្គមហាសេនាសេនាបតី នាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រី ករិបណ្ឌិត ព្រាហ្មណ៍ព្រឹទ្ធ-
មាត្យ ជំទាវខុនណាង និងខ្ញុំរាជការ អាណាប្រជានុរាស្ត្រ ឲ្យប្រកបដោយ
នូវសិរីសុខាមហាប្រសើរ ស្ថិតស្តេចបរិកាលតទៅហោង ។

ស្ដេចព្រះឥសីកទ្ធីធិបតី និង ឧកញ៉ាហោរាធិបតី ទទួលសាធុការពារ
 ក្រាបបង្គំទូលអញ្ជើញស្ដេចយាងឡើងតាមព្រះសោបាណ ទ្រង់គង់ជ័យ
 ព្រាហ្មណ៍ផ្គុំស័ន្ទត្បត្ត្រី ។ ទើបឧកញ៉ា រំលឹករៀងជ័យ ចេញមកទទួល
 ក្រាបថ្វាយបង្គំ អញ្ជើញព្រះករុណាស្ដេចយាងចូលទៅក្នុងព្រះមហាមន្ទីរ
 ក្រឡាព្រះបន្ទំ ទ្រង់យាងទេតគ្រប់ទី តាមសព្វព្រះរាជហឫទ័យ រួចជួបជុំព្រះ
 រាជវង្សានុវង្ស ព្រះស្នំក្រុមការ ព្រះគ្រូ អគ្គមហាសេនាសេនាបតី នាម៉ឺន
 សព្វមុខមន្ត្រីក្រាបថ្វាយបង្គំគាល់ ។

រួចព្រះករុណា ស្ដេចយាងទៅថ្វាយបង្គំ ព្រះបរមអង្គក្នុងហោព្រះអង្គ
 ហើយស្ដេចយាងចេញ ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ សូត្រមន្តក្នុងព្រះទីនាំងទេវ
 វិនិច្ឆ័យ ក្នុងព្រះរាជពិធីឡើង ព្រះមហារាជមន្ទីរ និងរាជាកិសេក ។

ក្បួនលើកព្រះមហាក្រសីត្រៃដែលទ្រង់ព្រះរាជាកិសេក

សោមហាសន្តោ សិនេរោអធិដ្ឋានតាយំ បញ្ចាភិ
 សេតំ អធិដ្ឋាសិ ។

ឯព្រះមហាក្សត្រ លុះបានរាជាកិសេក ជាឯករាជហើយគប្បីអធិដ្ឋាន
 ព្រះអង្គថា ព្រះអង្គយើងនេះគឺក្នុងព្រះសុមេរុរាជ ដ៏តាំងនៅចារឹកព្រះធរណី
 ក្នុងប្រថពីតល ឯព្រះនេត្ររបស់យើងខាងស្តាំគឺព្រះអាទិត្យ ព្រះនេត្រយើង
 ខាងឆ្វេងគឺព្រះចន្ទ្រ ដ៏ធ្លុះបំភ្លឺលោកឲ្យភ្លឺរឿង ច្បាស់ស្រឡះនៅក្នុងព្រះ
 ហឫទ័យ និង កាត់នូវទុក្ខភ័យនៃមនុស្សឲ្យប្រាកដ ក្នុងព្រះឧបេក្ខាបរិញ្ញាតិ

ដែលក្តៅក៏ឲ្យក្តៅ ដែលត្រជាក់ក៏ឲ្យត្រជាក់ តាមព្រះបរវេណី ដូចគ្នា
 ព្រះហស្ត ឆ្វេង ស្តាំ នូវព្រះបាទ ទាំងពីរនោះ គឺទ្វីបទាំង ៤ សេដ្ឋត្រច្ច័ត្រទាំង
 ៦ ជាន់នោះគឺ ឆនាមាវចរទាំង ៦ អធិដ្ឋានព្រះឡង្គរខ្ជាប់មិនបានញាប់ញ័រ
 ក្នុងព្រះរាជហឫទ័យ ព្រះមហាក្សត្រនោះសោត គឺកំពូលវិមានព្រះឥន្ទ្រ ព្រះ
 ទ័ននោះគឺប្រាជ្ញាភាពនឹងគាត់មន្ទិលនៃមនុស្សឲ្យឃើញច្បាស់ សព្វលោក
 ធាតុ ។

ឯគ្រឿងប្រដាប់គឺព្រះភូសារត្តកម្ពុលនោះ គឺក្នុងន័យមានដំណាប់ក្នុងព្រះ
 សុមេរុរាជ ។ ឯព្រះអង្គមហាក្សត្រនោះគឺព្រះវិន័យធម៌ដ៏តម្រង់ពស្ត្រប្រដៅ
 ឲ្យប្រាកដក្នុងគ្រឿងទូទាំងដប់បួនទ្វីប សុពណីបាទនោះគឺដែនដីជាទិសក្នុងព្រះ
 សុមេរុរាជ និងជាទិសស្រយនៃអាណាប្រជានុកស្ត្រទាំងឡាយ សព្វដែន
 ខងទ័ល្ល ភីមា ហើយឡើយ ដោយព្រះយសព្រះតេជរបស់ព្រះមហាក្សត្រ
 នោះផង ។

ធនបញ្ញត្តិយា មហាសត្តអប្បតា យា បញ្ញត្តិយា
 អប្បមាតិ ។

មានក្នុងគ្រឹះព្រះបាលី ព្រះលោកបញ្ញត្តិសម្រាប់ព្រះបរមក្សត្រ និង
 រក្សាព្រះអង្គឲ្យរុងរឿង គឺកុំឲ្យឈ្លៀងព្រះនេត្រទុក មើលព្រះពាទិត្យ ១
 កុំឲ្យពុំចាស់នៃព្រះពាទិត្យរងឡើង ១ កុំឲ្យសោយព្រះសិទ្ធិសេដ្ឋក៍ ព្រះសិទ្ធិ
 រសត្រាំ, និង កុំឲ្យសោយព្រះស្រីលង ១, កុំឲ្យសោយត្រីសាច់ដ៏ឆ្អាប និង

ខ្លាញ់ ១, កុំឲ្យសោយព្រះឧសថដែលពេទ្យផ្សំមិនគួរ នឹង សោយ ១, កុំឲ្យ
 សោយរបស់ដែលទំពារ ដែលទាំ ១, កុំឲ្យសេពកាមគុណ នឹង ស្រ្តីមាន
 អាយុ ៤០ ឆ្នាំ និង ៥០ ឆ្នាំ ១, កុំឲ្យទ្រង់ព្រះកូសាមានសាច់ជ្រោក
 គគ្រោកគគ្រាតមិនល្អ ១, ហេតុទាំងដប់ប្រការនេះ មិនគួរដល់ព្រះបរមក្ស
 ត្រឡើយ ។

គ្រឿងឈ្មោលទាន

ដែលត្រូវប្រគេនព្រះសង្ឃក្នុងឧកាសបុណ្យរាជានិសេក ។

ព្រះសង្ឃចម្រើនព្រះពុទ្ធមន្ត ឡើងព្រះទីតាំងមហាមន្ទីរនិងបុណ្យរាជានិសេក រួមទាំងអស់ ៦៧ អង្គ ។

ត្រូវក្រុមរំលឹកអាលកូណ៍ និង ឃ្លាំងទិញគ្រឿងឈ្មោលទានដូចមានចំនួន
 ខាងក្រោមនេះក្នុងមួយមុខ ។ ។

ត្រៃព្រែម្ខាង, ទេសម្ខាង, ស្បង់ព្រៃ, ស្បែកជើងដង្កៀប, កន្សែងស,
 គោមឡូតទៀនបារាំង, ហោទៀនបារាំងធំវែង កាំបិតកោ, ថ្មសំលៀក
 កាំបិតកាស្រាក់តែណាយស៊ីម, កំសៀវស្ពាន់, ស្ករបារាំង, ធ្នូបក្រអូប
 យ៉ាងល្អឈើគូសភ្លើង, ធ្នូដងឫស្សី ។

រៀបរោងនាហារចង្ហាន់តង្វាយព្រះ ៣ សម្រាប់ ចង្ហាន់ព្រះសង្ឃ
 ៤៨ សម្រាប់ ។ មុខងារជាបាយចង្ហាន់ ៤៨ អង្គ ត្រូវ ៧២ នាឡិ ទិញ
 ឧសដុត ។

ឧកញ៉ាបម្រុងសក្ការ និង ព្រះបាទន័ធិបតី មុខងារខាងដាំតែរៀបដាំ
តែប្រគេនព្រះសង្ឃ ។ តែណាយស៊ីម ៤ សំណុំ ស្ករសបាតាំង ១០ នាឡិ
ធួនកោងកាង ៤០ នាឡិ ។

ក្រុមរាជការ ស្រីខាងក្នុងព្រះបរមរាជវាំង ត្រូវរៀបប្រគល់ឲ្យមុខងារ
ប្រគេន និងប្រើការក្នុងចុណ្យ គឺក្រមួនឃុំ ៦០ នាឡិ អម្បោះប្រឆេះ ៤
នាឡិ, ធូបលឿង ៣០ សំណុំ, ទៀនបាតាំងស្រាត ៧ ហិប, ទៀនបាតាំង
ស្រាប ៣ ហិប ថ្នាំ ៣០ នាឡិ, ស្វាស្នឹង ៣០ នាឡិ, ម្ហូបម្រាំង ៥ ពាន់,
ស្វាផ្លា ៨ នាឡិ, ស្លឹកចេកស្រស់ ២៥០ សំណុំ, ស្លឹកចេកក្រៀម ១២០
សំណុំ, កំបោរក្រហម ២ ដុំ, ធួនកោងកាង ១ ហាប, ប្រេងដូង ១ នាឡិ ។

ក្បួនហែ

ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ដ៏វិតលើព្រះ
ប្រទេសក្រុងព្រះនគរ គឺជុំវិញក្រុងភ្នំពេញជាត្រកូលម្យ៉ាង
ក្នុងកម្ពុជាធិបតី

ក្នុងឱកាសព្រះរាជពិធីរាជានិលេក

រៀបរៀង ៥ ថ្ងៃ

ទង់ជ័យរូបអាជានេយ្យធម៌មាស ១

ភ្លេងបារាំង ១ វង់

ទង់ប្រាសាទធំ ១

ទង់ប្រាសាទធំ ១

ភ្លេងបារាំង ១ វង់

យុទ្ធនាបារាំងសែស ១ ក្រុម

នាយត្រួត ១ នាក់

ខ្លួនយ៉ាវ ១ វង់

នាយត្រួត ១ នាក់

យុទ្ធនាគិការបារាំងសែស ១ ក្រុម

ក្រុមពិធីយសស្រ្តីមន្ត្រី ១ ក្រុម

នាយត្រួត ១ នាក់

ភ្លេងពិធីរាជ ១ វង់

នាយត្រួត ១ នាក់

ក្រុមពិធីយសស្រ្តីមន្ត្រី ១ វង់

ទាហានកាំភ្លើងធំ

នាយត្រួត

ភ្លេងពិធីរាជ ១ វង់

នាយត្រួត

ទាហានកាំភ្លើងធំ

ក្រុមរក្សាស្រុក ១ វង់

នាយត្រួត

ខ្លួនយ៉ាវ ១ វង់

នាយត្រួត

ក្រុមរក្សាស្រុក ១ វង់

ទង់នាគ ៣០

សាវតត្រួត

ខ្នងខែក ១ វង់

សាវតត្រួត

ទង់នាគ ៣០

ក្រុមរក្សាព្រះអង្គ ១ ក្រុម

នាយត្រួត

ក្មេងជ្វា ១ វង់

នាយត្រួត

ក្រុមរក្សាព្រះអង្គ ១ ក្រុម

នាយត្រួត

ក្មេងចិន ១ វង់

នាយត្រួត

ទង់ក្រប ៣០

សាវតត្រួត

សាវតត្រួត

ទង់ក្រប ៣០

ការព័ទ្ធជុំវិញ ជិះសេះ ២៥

មន្ត្រីចាម ៣០

ការព័ទ្ធជុំវិញ ជិះសេះ ២៥

ជាន់ខែក ៥០

មន្ត្រីយួន

ក្មេងម៉ាឡាយ ១ វង់

មន្ត្រីយួន

ជាន់ខែក ៥០

ឧកញ៉ាទេវជ័យជិះសេះ

កន្ទុយក្លោក

មន្ត្រីចិន

មន្ត្រីចិន

ឧកញ៉ាព័ន្ធរាជ្យជិះសេះ

កន្ទុយក្លោក

យោធិក្សត្រ

យោធិក្សត្រ

តម្រួតរំពាត់បាច់ ៣០

សុភា

ស្តេចជ័យ

តម្រួតរំពាត់បាច់ ៣០

បាឡាត

បាឡាត

ទង់ម្ករ

ចៅហ្វាយស្រុក ចៅហ្វាយខែត្រ
គង់ជ័យ

ចៅហ្វាយស្រុក ចៅហ្វាយខែត្រ
ទង់ម្ករ

មន្ត្រីសក្តិ ២ ហូរពាន់ដល់ ៨ ហូរពាន់
ដើរវៃហ

មន្ត្រីសក្តិ ២ ហូរពាន់ដល់ ៨ ហូរពាន់
ដើរវៃហ

គម្រម្ពុខកាន់លំពែង ២០

គម្រម្ពុខកាន់លំពែង ២០

ចាមរ ៥

ខ្នងធ្នាក់ក្រហម ១០

ខ្នងធ្នាក់ប្រាក់ ១០

ខ្នងធ្នាក់មាស ១០

ចាមរ ៥

ព្រាហ្មណ៍គ្រឿងពាំង ១០

ព្រាហ្មណ៍គ្រឿងពាំង ១០

ព្រាហ្មណ៍ផ្លុំស័ន្ទ ៤

ភ្លើងមហោធិក

ព្រាហ្មណ៍ផ្លុំស័ន្ទ ៤

គ្រែ-ង

គ្រែ-ង

ហោរា ១

ហោរា ១

ក្បួនតាន ៥

ស្តេចមាយ ១០

ស្តេចមាយ ១០

ក្បួនតាន ៥

ព្រះវង្ស ១០

ព្រះវង្ស ១០

មន្ត្រីក្នុងសក្តិ ៨ ហូរពាន់ជិះសេះ

មន្ត្រីក្នុងសក្តិ ៨ ហូរពាន់ជិះសេះ

អភិវម្យ ៤

ឧកញ៉ាមហាមន្ត្រីជិះសេះ

ឧកញ៉ាអគ្គមហាសេនាធិបតី ជិះ

គ្រែយោងមុខ

ឧកញ៉ាមហាទេពជិះសេះ

ឧកញ៉ាវាំងវង្សជ័យ ជិះគ្រែ
យៀង
បាំងសែង

ព្រះរាជយានុមាត្យ ព្រះករុណាគង់
បាំងសែង

កាលត្វណ៍អញ្ជើញ ព្រះផ្កាមាស
ផ្កាប្រាក់

ថ្វាយបូជនា

ឧកញ៉ាចក្រីធិបតីកុញ្ញា ជិះគ្រែ
យៀង

ឧកញ៉ាក្រឡាហោមជិះគ្រែយៀង

ព្រះវិជ្ជន័យ

បាំងសែង

ព្រះវិជ្ជន័យ

ឧកញ៉ាយមរាជជិះគ្រែយៀង

កូសាមាលាអញ្ជើញគ្រឿង

កូសាមាលាអញ្ជើញគ្រឿង

ទង់សត្វត្រៃ ៣០

ព្រះអង្គម្ចាស់ជិះសាលៀង

ជិះសេះហែ

នាម៉ឺនសត្វ ១០ ហូរពាន់ជិះគ្រែហែ

មហាគលិកអញ្ជើញគ្រឿង

នាម៉ឺនសត្វ ១០ ហូរពាន់ជិះគ្រែ ហែរ

ព្រះអង្គម្ចាស់ជិះសាលៀង ជិះសេះ
ហែ

ទង់សត្វត្រៃ ៣០

គង្គេនចម្បងសឹក ២

តម្រួតក្រោយកាន់លំពែង ១៥

មហាគលិកប្រសែងជួន

តម្រួតក្រោយកាន់លំពែង ១៥

គង្គេនចម្បងសឹក ២

គង្គេនយោង ២

ព្រះទីនាំងគង្គេនទ្រង់ករ

គង្គេនយោង ២

កាន់ដំបងរមួល ៥០ នាក់

សាវ័តត្រត ១

គរ្យៈព្រះទីនាំងព្រះ

សាវ័តត្រត ៗ

កាន់តំបន់រម្មល ៥០ នាក់

ដំរីសរ ១

គរ្យៈព្រះទីនាំងគរ្យៈព្រះ

មន្ត្រីក្រុមរាំង

មន្ត្រីក្រុមរាំង

ព្រះទីនាំងគរ្យៈព្រះ

ព្រះទីនាំងគរ្យៈព្រះ

មន្ត្រីក្រុមរាំង

ព្រះទីនាំងអស្សតរគង់

មន្ត្រីក្រុមរាំង

ព្រះទីនាំងអស្សតររង

ព្រះទីនាំងសេនីយជិះសេះកន្ទុយ

ក្បោក

ព្រះមហាក្សត្រជ័យទ័ពសេះ ៦

ព្រះស្រីសាទេពជិះសេះកន្ទុយ

ក្បោក

ជួបមានផែនទី

បុរាណក្បួនហៃ

១ អគ្គមហាសេនា ១

២- សេនាបតី ៤

ព្រះរាជវង្សានុវង្សក្សត្រា

៣- គ ព្រះអង្គម្ចាស់ ៥ } ៣៤
អ្នកអង្គម្ចាស់ ២៧

៤- មន្ត្រីសក្តិ ១០ ហូរពាន់ កង

ក្រុង ១

៥- ចាងហ្វាងក្រុមបារត្យបុរោហិត ១

៦- ក្រុមបារត្យបុរោហិត ២៦

៧- ចាងហ្វាងក្រុមព្រះវង្ស ១

៨- មន្ត្រីកងក្រុង ៥០០

តុលាការក្នុងក្រុង

៧. ចាន់ហ្វាង ៥
១០. ចៅក្រម ១៨
១១. ក្រឡាបញ្ជី ២
១២. សមុហចញ្ជី ២៧
១៣. ត្រួតខែត្រ ១
១៤. ចៅហ្វាយ ១៥
១៥. ចៅហ្វាយស្រុក ១២
១៦. ចៅហ្វាយខ្នាត ៨៥
តុលាការខែត្រ

១៧. ចាន់ហ្វាង ១៤
១៨. ចៅក្រម ២០
១៩. ក្រឡាបញ្ជី ១៣
២០. សមុហចញ្ជី ៤៣
២១. សេនាបាហាន ៦ ក្រម
២២. នាយត្រួត ៣
២៣. ការវិវត្តន៍សេនា ៥០
២៤. តម្រូវកម្មកាន់លំដាប់ ៤០
២៥. តម្រូវកម្មកាន់វិភាគបាច់ ៦០

២៦. មន្ត្រីចាមជ្ជា ១០
២៧. ព្រាហ្មណ៍គ្រូវិភាគតាំង ២០
២៨. ដ. ផ្គូស្គី ៨
២៩. ហោរា ២
៣០. ស្តេចមាយ ២០
៣១. ព្រះវង្ស ២០
៣២. តម្រូវកម្មក្រោយកាន់លំដាប់ ៣០
៣៣. តម្រូវកម្មក្រោយដំបងរូប ១០០
៣៤. ដាវ ៥០ ខែល ៥០ ជា ១០០
៣៥. ចាំមរ ១០
៣៦. ភូមិភាគ ១០
៣៧. អភិរម្យ ៤
៣៨. ទង់ ១៨៣
៣៩. ភូមិ ៦ វង្ស
៤០. ខ្នង ឆ្នាក់ ៣០
៤១. គម្ពីរចំឡើងសឹក ៤
៤២. គម្ពីរយោង ៨
៤៣. ព្រះទីនាំង គម្ពីរទ្រង់ ករ ១

៤៤- គង្គេន ព្រះទីនាំងព្រះ ១	៥១- -ដ- រង ១ ។
៤៥- ដំរីស ១	៥២- មន្ត្រីជិះសេះកន្ទុយភ្លោក ៤
៤៦- គង្គេនព្រះទីនាំងគង្គាញជ័យ ១	៥៣- មន្ត្រីជិះសេះ ៤
៤៧- ព្រះទីនាំងគង្គេនគង្គ ១	បូកផ្គុំចម្បងស្ប ១៤៧៧ នាក់
៤៨- -ដ- រង ១	- ដំរី ១៨
៤៩ ព្រះមហាក្សត្រ ១ ទឹមសេះ ៦	- សេះ ៦៦
៥០- ព្រះទីនាំងអស្សុករគង្គ ១ ។	

ទ្រង់ព្រះរាជាណាចក្រ

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ ស៊ីសុវត្ថិមុនីវង្ស ចម្រើនព្រះ
ចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី ។

ជាអម្ចាស់ជីវិតលើព្រំ

ឡាយព្រះហស្តលេខា : ព្រះសីហនុវត្តិ-មុនីវង្ស

យល់ព្រម

កុំផ្សែងសេនាបតី

ក្រុមព្រះនរោត្តម រាជានុវង្ស ទីអគ្គមហាសេនាបតី

កាណ្ឌាវង្ស

ឧកញ៉ា ចក្រីជីបតីកុញ

ឧកញ៉ា កំផែររៀនជ័យ

ប៉ុន

ជួន

ឧកញ៉ា យោមរាជ

ក្រុមហ៊ុន ស៊ីសុវត្ថិ សុផាឌុរីង

ថា

ទីក្រុង ហាម

សុផាឌុរីង

អំពីតាំងតុរបស់ព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា

ក្នុងឧកាសបុណ្យរាជានិសេក

អ្នកស្រី ស៊ុយ សាន ការប្តីឡែស អធិប្បាយ

ក្នុងឧកាសពិធីបុណ្យ រាជានិសេក ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច
ព្រះស៊ីសុវត្ថិ-មុនីវង្ស ព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា បានចាត់ការរៀបចំ
តាំងតុថ្វាយជាទិសមន្ទីរព្រះកិត្តិយស ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ថ្លៃថ្លាណាស់ គឺបានរចនា
ជាម្តុដ ដ៏ពាសនិរទេសរូបសំពត់ពណ៌លឿងទុំ មានកម្ពស់ជាង ៣ ម៉ែត្រ
កំពូលនៃម្តុដនោះ បានរចនាជារស្មី ចាំងឆ្លុះជារង្វង់មូល ឯតែម្តុដទាំង
សងខាងបានប្រដាប់ដោយកែវ ប្រឆេះអគ្គិសនីជាច្រើនមានពណ៌ក្រហម
និងបៃតងរៀបរៀង ឆ្លុះពណ៌គ្នាជាជួរជុំវិញ ខាងក្នុងនៃម្តុដនោះ បាន
រៀបស្តុកតែសៀវភៅ មានពណ៌មាសបញ្ចូររៀងគ្នាទាំងសងខាងម្តុដនោះ
មានរៀបតុចូល ១ ម្ខាងហើយបានគម្រៀបតម្រួតសៀវភៅផ្សេងៗ ដែល
ទើបនឹងបោះពុម្ពហើយ ក្នុងជាន់ក្រោយ ធ្វើជាក្នុង គឺសៀវភៅដែល
អធិប្បាយអំពីប្រាសាទខ្លះនៅអង្គរ ១ ទសបារមីកថា ១ និង គតិលោក
វិទ្យា ១ ។

ក្នុងពេលរាត្រី ដោយអំណាចពន្លឺក្រហមនិងពន្លឺបៃតង ឆ្លុះថ្លាស់គ្នា
ម្តុដនោះហាក់ដូចជាអវលោកិត្រៃសត នកាល័យប្រទេស មានសណ្ឋាន

ដូចជាមាសក្រហមរន្ទាលប្រាលឆ្នោត ជាទីគួរគយគន់ ហើយសក្ខីសម
ដល់ព្រះរាជពិធីរាជានិសេក នៃព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច ព្រះ ស៊ី ស៊ី-
វត្ថុ មុនីវង្ស ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី ។

ព្រះបាទសម្តេចព្រះស៊ីសុវត្ថិ

ព្រះចៅក្រុងលាវ

ស្តេចចូលក្រសាលក្នុងព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា

នៅវេលាដែលសូរចេញរាជកិសេកជាជ្រះស្រឡះហើយ ព្រះ
បាទសម្តេចព្រះ ស៊ីសុវត្ថិ ព្រះចៅក្រុងប្រាសាទព្រះបាទជ័យវរ្ម័ន
យល់ថា នឹងមិនទ្រង់ព្រះរាជដំណើរចេញពី ក្រុងភ្នំពេញ ដោយឥតបាន
ស្តេចចូលក្រសាលក្នុងព្រះរាជបណ្ណាល័យ មួយអង្គនឹងព្រះអង្គម្ចាស់
តេជវង្ស នឹងបណ្ណាអ្នករាជការ ដែលហែហមមកទាំងប៉ុន្មានឡើយ ។

កាលពីថ្ងៃ ២៩ សុយ័ត ឆ្នាំ ១៩២៨ អ្នកស្រីស៊ុយសានការប៉ូឡូស
ជាបណ្ណារក្សនៃព្រះរាជបណ្ណាល័យ ជួបជុំនឹងអ្នករាជការក្នុងមន្ទីរនេះគ្រង់គ្នា
បានអធិប្បាយសេចក្តីយ៉ាងវែង ថ្វាយស្តេចស្រុកលាវ អំពីសេចក្តីចម្រើន
និងតន្ត្រីរបស់មន្ទីរថ្មីនេះ បានថ្វាយ សៀវភៅគ្រប់យ៉ាងដែល ព្រះរាជ
បណ្ណាល័យបានផ្សាយ ហើយសៀវភៅទាំងនោះ សុទ្ធតែធ្វើ ក្របពណ៌
មាសទាំងអស់ ព្រះចៅក្រុងលាវទ្រង់តាមព្រះរាជហឫទ័យពេញចិត្ត អំពីដែល
បានឃើញអ្វី ។ ទាំងអស់ ហើយទ្រង់ថ្លែងសេចក្តីសរសើរជាច្រើន
ប្រការដល់បណ្ណារក្សនៃព្រះរាជបណ្ណាល័យ សេចក្តីសរសើរជាការនាំឲ្យ
ព្រះរាជបណ្ណាល័យរីឯកតែមានកម្លាំងក្លាហាននឹងធ្វើការតទៅទៀត ។

ព្រះអង្គម្ចាស់ ពេជរត្ថ បានយាងចូលព្រះរាជបណ្ណាល័យក្នុងគ្រា
ក្រោយម្តងទៀត ហើយបានមានបន្ទូលអំពីដែលព្រះចៅលាវ មានសេចក្តី
ប្រាថ្នាក្នុងព្រះរាជហឫទ័យ ថានឹងតាំងបង្កើតមន្ទីរ ១ ឲ្យមានបែបសណ្ឋាន
ដូចជាព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជានេះ ព្រមទាំងសូមជំនួយពីព្រះរាជបណ្ណា-
ល័យនិងសូមផលដែលកើតឡើងដោយសេចក្តីជំនាញចំនុចប្រសប់ នៃមន្ទីរ

នេះផង ។

សេចក្តីអធិប្បាយព្រះរាជបណ្ណាល័យ

របស់លោកស៊ុលភិក្ខុឡើយ

ម៉ាដីមអាវ៉ែហ្សូល ការប៉ុន្តែស្រី

ប្រែពីភាសាអង់គ្លេសជាភាសាខ្មែរស្រប

ក្រុមការ ជំនុំ-នឹង ប្រែមកជាភាសាខ្មែរ

គិតទស្សនាវដ្តី នៅស្រុកជំប៉ុន បោះពុម្ពជាភាសាអង់គ្លេស ជា
ភាសាដែលអ្នកប្រាជ្ញក្នុងស្រុក អរុប រាប់ការប្រើក្នុងការព្រះពុទ្ធសាសនា
ជាងគេ ដែលលោកស៊ីលវ៉ាន់ឡេវី ជាគ្រូធំបំផុត ក្នុងការស្រាវជ្រាវ
រកពុទ្ធសាសនា បានចុះសេចក្តីដូចមានខាងក្រោមនេះ អំពីព្រះរាជបណ្ឌិត
លីយកម្មជា ។

អំពីព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា

ប្រទេសឥណ្ឌូស៊ីនបារាំងសែស ជាផ្លូវបែកមុខ ៤ នៃសាលាធំ ៤
របស់ព្រះពុទ្ធ ហាសស្រុកខ្មែរនិងស្រុកលាវជាពួកខាងហ៊ីនយាន ដែល
មានគម្ពីរដ៏កាតាសាបាលី ឯចំណែកស្រុកអាណាមនិងស្រុកភូម៌ក៏ដ
ជាពួកដែលក្លាយពីស្រុកចិនមក គឺពួកមហាយាន ។

ឯនគរបារាំងសែសជាទីកើតនៃវិជ្ជាទានា ក្នុងពុទ្ធសាសនាដោយ
ការថ្កុំផែរបស់អ្នកប្រាជ្ញធំៗ ដូចយ៉ាងលោក អាបែលមុយសាត៍ ឯង អ៊ី-
សែនប៊ុរទូហ្វ៍ ដែលលោកបានទំស្រាវជ្រាវរកក្នុងពេលនេះ ក្រុងបារាំង

សេស ត្រូវធ្វើឲ្យឃើញភស្តុតាងផលប្រយោជន៍នៃការដែលបានស្រាវ
ជ្រាវឃើញឡើង ។

អនាគតកាលនៃប្រទេសឥណ្ឌូស៊ីន អាស្រ័យយ៉ាងធំដោយតម្លៃ
សតិបញ្ញា និង ក្រិត្យក្រមអកប្បសក្កន៍ពុទ្ធសាសនា ដោយហេតុថាវត្ថុ-
អារាមជាទីជើម នៃការសូត្ររៀន របស់អ្នកស្រុក ឯសាលាបារាំងសេស
នៅក្នុងបូព៌ាប្រទេស ដែលបានតាំងបង្កើតពីកាលឆ្នាំ ១៨៨៩ ក្នុងអធិបតីដ៏
ប្រសើរថ្ងៃថ្នាំនៃលោក ល្វីហ្វីលីប្ល ទោះ ក៏បានទទួលកិច្ចនិងស្រាវជ្រាវរិះ
រកពន្យល់នៃប្រទេសកម្ពុជា និងចំការដែលកប់បាត់ទៅកាលជាន់ជើម
មានតាំងបង្កើតសាលា បរិយត្តិ ១ នៅក្រុងភ្នំពេញ ។

នាងស្រីគញាការប៉ុឡេស ដែលជាអ្នកបានប្រែហើយបានផ្សាយ
នូវសៀវភៅលោកស្វរសត ជាភាសាសំស្ក្រឹតនិងភាសាស្រុកទីបេតបាន
តាំងជាបណ្ណារក្សនៃព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា រាជមន្ទីរនេះបានផ្សាយ
នូវទស្សនាវដ្តីដែលចេញរាល់ខែ ហៅថាទស្សនាវដ្តី កម្ពុជសុរិយាដែល
មាននិយាយសុទ្ធតែខាងការព្រះពុទ្ធសាសនាសេចក្តីសារប្បវិទ្យាឯកក្បាលៗ
ដែលយើងបានទទួលទាំងប៉ុន្មាន ធ្វើឲ្យយើងឃើញផលប្រយោជន៍នៃ
សេចក្តីទាំងប៉ុន្មានដែលបោះផ្សាយនោះ . . . . .

ព្រះរាជបណ្ណាល័យបានបោះពុម្ពសៀវភៅផ្សាយជាច្រើនមុខណាស់។

ស៊ីលវ៉ាឡេរី